

УДК 517.95

ОБЕРНЕНА ЗАДАЧА ДЛЯ ДВОВИМІРНОГО РІВНЯННЯ ТЕПЛОПРОВІДНОСТІ З НЕЛОКАЛЬНОЮ УМОВОЮ ПЕРЕВИЗНАЧЕННЯ

Наталія КІНАШ

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, 79000
e-mail: n_kinash@lnu.edu.ua*

Визначено достатні умови існування та єдиності класичного розв'язку оберненої задачі визначення залежного від часу старшого коефіцієнта у двовимірному рівнянні теплопровідності з нелокальною умовою перевизначення.

Ключові слова: обернена задача, нелокальна умова перевизначення, двовимірне рівняння теплопровідності.

1. Вступ. Проблематика коефіцієнтних обернених задач набула значного поширення ще з 70-х років минулого століття. Нелокальні обернені задачі для одновимірного рівняння теплопровідності дослідив Іванчов М.І. [1]. У праці Березницької І.Б. [2] визначено умови існування та єдиності розв'язку оберненої задачі для одновимірного повного параболічного рівняння з крайовими умовами Неймана та нелокальною умовою перевизначення. Дещо пізніше Гринців Н.М. [3] розглянула обернену задачу знаходження коефіцієнта біля молодшої похідної для повного параболічного рівняння з виродженням також із нелокальною умовою перевизначення. Обернені задачі з нелокальними та інтегральними умовами досліджені також у [4], [5].

Одновимірні задачі менш точно описують дійсність, ніж їхні двовимірні аналоги. Двовимірні задачі визначення старшого коефіцієнта розглянуто, наприклад, у працях Іванчова М.І. та Сагайдака Р.В. [6], [7]. Чисельні методи для обчислення розв'язків двовимірних обернених задач подано у [8], [9]. Загалом праць, де були б розглянуті багатовимірні обернені задачі, є не надто багато. Це спонукало автора виконати дослідження.

Ми розглянули обернену задачу знаходження залежного від часу старшого коефіцієнта двовимірного рівняння теплопровідності з крайовими умовами Неймана та нелокальною умовою як умовою перевизначення. Визначили достатні умови існування та єдиності розв'язку задачі. Випадок нелокальної умови перевизначення

з інтегральним доданком розглянули окремо.

2. Формулювання задачі та основні припущення. В області $Q_T := \{(x, y, t) : 0 < x < h, 0 < y < l, 0 < t < T\}$ розглядаємо обернену задачу визначення пари невідомих функцій $(a(t), u(x, y, t))$ для рівняння теплопровідності

$$u_t = a(t)\Delta u + f(x, y, t), \quad (x, y, t) \in Q_T \quad (1)$$

з початковою умовою

$$u(x, y, 0) = \varphi(x, y), \quad (x, y) \in [0, h] \times [0, l], \quad (2)$$

крайовими умовами

$$u_x(0, y, t) = \mu_{11}(y, t), \quad u_x(h, y, t) = \mu_{12}(y, t), \quad (y, t) \in [0, l] \times [0, T], \quad (3)$$

$$u_y(x, 0, t) = \mu_{21}(x, t), \quad u_y(x, l, t) = \mu_{22}(x, t), \quad (x, t) \in [0, h] \times [0, T] \quad (4)$$

та нелокальною умовою перевизначення

$$\nu_1(t)u(0, y_0, t) + \nu_2(t)u(h, y_0, t) = \mu_3(t), \quad t \in [0, T], \quad (5)$$

де y_0 — фіксоване значення з проміжку $[0, l]$.

Нехай $G_k(x, t, \xi, \tau)$ — функції Гріна одновимірної задачі для рівняння $u_t = a(t)u_{xx}$ із крайовими умовами першого роду при $k = 1$, другого — при $k = 2$, умовами $u(0, t) = \mu_1(t)$, $u_x(h, t) = \mu_4(t)$, $t \in [0, T]$ — при $k = 3$, $u_x(0, t) = \mu_2(t)$, $u(h, t) = \mu_3(t)$, $t \in [0, T]$ — при $k = 4$. Вони визначаються рівністю

$$G_k(x, t, \xi, \tau) = \frac{1}{2\sqrt{\pi(\theta(t) - \theta(\tau))}} \sum_{n=-\infty}^{+\infty} (-1)^{[\frac{k-1}{2}]n} \left(\exp\left(-\frac{(x - \xi + 2nh)^2}{4(\theta(t) - \theta(\tau))}\right) + (-1)^k \exp\left(-\frac{(x + \xi + 2nh)^2}{4(\theta(t) - \theta(\tau))}\right) \right), \quad k = \overline{1, 4}, \quad \theta(t) = \int_0^t a(\tau) d\tau, \quad t \in [0, T]. \quad (6)$$

Функцію $G_m(y, t, \eta, \tau)$ задаємо аналогічно до $G_k(x, t, \xi, \tau)$.

Тоді функція Гріна задачі (1)-(4) визначається рівністю

$$G_{km}(x, y, t, \xi, \eta, \tau) = G_k(x, t, \xi, \tau)G_m(y, t, \eta, \tau). \quad (7)$$

Припустимо, що виконуються умови :

(A1) $f \in C^{2,0}(\overline{Q_T})$, $\varphi \in C^2([0, h] \times [0, l])$, $\mu_{11}, \mu_{12} \in C^{1,1}([0, l] \times [0, T])$,

$\mu_{21}, \mu_{22} \in C^{1,1}([0, h] \times [0, T])$, $\mu_3, \nu_1, \nu_2 \in C^1([0, T])$;

(A2) $\varphi(x, y) \geq 0$, $(x, y) \in [0, h] \times [0, l]$; $\nu'_1(t) \leq 0, \nu'_2(t) \leq 0$, $t \in [0, T]$;

$\mu_{11}(y, t) \leq 0$, $\mu_{12}(y, t) \geq 0$, $(y, t) \in [0, l] \times [0, T]$; $\mu_{21}(x, t) \leq 0$, $\mu_{22}(x, t) \geq 0$,

$(x, t) \in [0, h] \times [0, T]$; $f(x, y, t) \geq 0$, $(x, y, t) \in Q_T$;

(A3) $\Delta\varphi(x, y) > 0$, $(x, y) \in [0, h] \times [0, l]$; $\nu_i(t) \geq 0$, $i = 1, 2$, $\nu_1(t) + \nu_2(t) > 0$, $t \in [0, T]$;

$\mu_{11t}(y, t) - f_x(0, y, t) \leq 0$, $\mu_{12t}(y, t) - f_x(h, y, t) \geq 0$, $(y, t) \in [0, l] \times [0, T]$;

$\mu_{21t}(x, t) - f_y(x, 0, t) \leq 0$, $\mu_{22t}(x, t) - f_y(x, l, t) \geq 0$, $(x, t) \in [0, h] \times [0, T]$;

$\Delta f(x, y, t) \geq 0$, $(x, y, t) \in Q_T$;

(A4) $\varphi_x(0, y) = \mu_{11}(y, 0)$, $\varphi_x(h, y) = \mu_{12}(y, 0)$, $\varphi_y(x, 0) = \mu_{21}(x, 0)$, $\varphi_y(x, l) = \mu_{22}(x, 0)$;

(A5) $\mu'_3(t) - \nu_1(t)f(0, y_0, t) - \nu_2(t)f(h, y_0, t) > 0$, $t \in [0, T]$;

$$(A6) \quad \nu_1(0)\varphi(0, y_0) + \nu_2(0)\varphi(h, y_0) = \mu_3(0).$$

3. Отримання з задачі (1)–(5) рівняння стосовно $a(t)$. Якщо $a(t)$ – відома функція, то $u(x, y, t)$ є розв'язком задачі (1)–(4). Отже, виконується рівність

$$\begin{aligned} u(x, y, t) = & \int_0^l \int_0^h G_{22}(x, y, t, \xi, \eta, 0)\varphi(\xi, \eta)d\xi d\eta - \int_0^t \int_0^l G_{22}(x, y, t, 0, \eta, \tau)a(\tau)\mu_{11}(\eta, \tau)d\eta d\tau + \\ & + \int_0^t \int_0^l G_{22}(x, y, t, h, \eta, \tau)a(\tau)\mu_{12}(\eta, \tau)d\eta d\tau - \int_0^t \int_0^h G_{22}(x, y, t, \xi, 0, \tau)a(\tau)\mu_{21}(\xi, \tau)d\xi d\tau + \\ & + \int_0^t \int_0^h G_{22}(x, y, t, \xi, h, \tau)a(\tau)\mu_{22}(\xi, \tau)d\xi d\tau + \int_0^t \int_0^l \int_0^h G_{22}(x, y, t, \xi, \eta, \tau)f(\xi, \eta, \tau)d\xi d\eta d\tau. \end{aligned} \quad (8)$$

Застосовуємо до (8) оператор Лапласа. Враховуючи умови узгодження (A4) та властивості функції Гріна, застосовуючи інтегрування частинами, отримуємо

$$\begin{aligned} \Delta u(x, y, t) = & \int_0^l \int_0^h G_{22}(x, y, t, \xi, \eta, 0)\Delta\varphi(\xi, \eta)d\xi d\eta - \int_0^t \int_0^l G_{22}(x, y, t, 0, \eta, \tau)(\mu_{11\tau}(\eta, \tau) - \\ & - f_\xi(0, \eta, \tau))d\eta d\tau + \int_0^t \int_0^l G_{22}(x, y, t, h, \eta, \tau)(\mu_{12\tau}(\eta, \tau) - f_\xi(h, \eta, \tau))d\eta d\tau - \\ & - \int_0^t \int_0^h G_{22}(x, y, t, \xi, 0, \tau)(\mu_{21\tau}(\xi, \tau) - f_\eta(\xi, 0, \tau))d\xi d\tau + \int_0^t \int_0^h G_{22}(x, y, t, \xi, h, \tau) \times \\ & \times (\mu_{22\tau}(\xi, \tau) - f_\eta(\xi, h, \tau))d\xi d\tau + \int_0^t \int_0^l \int_0^h G_{22}(x, y, t, \xi, \eta, \tau)\Delta f(\xi, \eta, \tau)d\xi d\eta d\tau. \end{aligned} \quad (9)$$

Диференціюючи умову (5) та застосовуючи (1), отримуємо операторне рівняння стосовно $a(t)$ вигляду

$$a = Pa, \quad a \in C([0, T]), \quad \text{де } (Pa)(t) = \frac{Q_1(t)}{Q_2(t)}, \quad (10)$$

$$Q_1(t) = \mu_3'(t) - \nu_1(t)f(0, y_0, t) - \nu_2(t)f(h, y_0, t) - \nu_1'(t)u(0, y_0, t) - \nu_2'(t)u(h, y_0, t), \quad (11)$$

$$Q_2(t) = \nu_1(t)\Delta u(0, y_0, t) + \nu_2(t)\Delta u(h, y_0, t), \quad t \in [0, T], \quad (12)$$

а $u(0, y_0, t)$, $\Delta u(0, y_0, t)$, $u(h, y_0, t)$ та $\Delta u(h, y_0, t)$ задаються формулами (8) та (9) у $(0, y_0, t)$ та (h, y_0, t) , відповідно. Додатність (12) впливає з апіорних оцінок, які визначають у доведенні теореми 1.

Із способу отримання системи рівнянь (8), (10) випливає, що розв'язок (a, u) задачі (1)–(5) задовольняє систему (8), (10). Доведемо, що правильним є і обернене

твердження. Еквівалентність рівняння (8) задачі (1)–(4) за умови, що $a(t)$ — відоме, доведена у [10]. Домножуємо (10) на (12) та інтегруємо за часом від 0 до t із врахуванням умови узгодження **(A6)**. Враховуючи еквівалентність задачі (1)–(4) рівнянню (8), бачимо, що отримана рівність еквівалентна умові (5).

4. Існування та єдиність розв'язку задачі (1)–(5).

Теорема 1. *Якщо виконуються умови **(A1)**–**(A6)**, то задача (1)–(5) має принаймні один розв'язок $(a(t), u(x, y, t)) \in C([0, T]) \times C^{2,1}(Q_T)$.*

Доведення. Щоб довести існування розв'язку задачі (1)–(5), за допомогою теореми Шаудера доведемо існування розв'язку рівняння (10).

Через C_i , $i = \overline{1, 6}$ позначаємо різні додатні сталі, які залежать від вихідних даних, h та T .

Наведемо властивості функції Гріна з [12], які використовують у доведенні

$$\int_0^h G_2(x, t, \xi, 0) d\xi = 1, \quad (13)$$

$$G_2(0, t, 0, \tau) \leq \frac{1}{h} + \frac{1}{\sqrt{\pi(\theta(t) - \theta(\tau))}}. \quad (14)$$

Щоб застосувати теорему Шаудера, потрібно розглянути операторне рівняння (10) на множині $\mathcal{N} := \{a \in C([0, T]) : A_0 \leq a(t) \leq A_1\}$, де A_0, A_1 — такі сталі, що оператор P переводить множину \mathcal{N} у себе (тобто, $A_0 \leq (Pa)(t) \leq A_1, t \in [0, T]$ для довільної $a \in \mathcal{N}$). Визначимо, якими мають бути ці сталі.

Проведемо оцінку $(Pa(t))$ знизу. Зауважимо, що з явного зображення функції Гріна (7) $G_{22}(x, y, t, \xi, \eta, \tau) > 0$. Враховуючи умови **(A2)**, **(A5)**, із (11) отримуємо

$$Q_1(t) \geq \min_{t \in [0, T]} (\mu'_3(t) - \nu_1(t)f(0, y_0, t) - \nu_2(t)f(h, y_0, t)) = C_1 > 0, \quad t \in [0, T].$$

Позначимо $a_{\min} = \min_{t \in [0, T]} a(t)$ та оцінимо (12). Із (13), (14)

$$Q_2(t) \leq C_2 + \frac{C_3}{\sqrt{a_{\min}}}, \quad t \in [0, T].$$

Отже,

$$(Pa)(t) \geq \frac{C_1}{C_2 + \frac{C_3}{\sqrt{a_{\min}}}}, \quad t \in [0, T].$$

Визначимо A_0 із рівності

$$\frac{C_1}{C_2 + \frac{C_3}{\sqrt{A_0}}} = A_0,$$

тоді

$$A_0 := \left(\frac{-C_3 + \sqrt{C_3^2 + 4C_2C_1}}{2C_2} \right)^2.$$

Отже, для довільного $a \in \mathcal{N}$

$$(Pa)(t) \geq A_0, \quad t \in [0, T].$$

Проведемо оцінку $(Pa)(t)$ зверху. Оцінюємо (12), використовуючи **(A3)** та (13)

$$Q_2(t) \geq \nu_1(t) \int_0^l \int_0^h G_{22}(0, y_0, t, \xi, \eta, 0) \Delta\varphi(\xi, \eta) d\xi d\eta + \nu_2(t) \int_0^l \int_0^h G_{22}(h, y_0, t, \xi, \eta, 0) \times \\ \times \Delta\varphi(\xi, \eta) d\xi d\eta \geq (\nu_1(t) + \nu_2(t)) \min_{[0, h] \times [0, l]} \Delta\varphi(x, y) \geq C_4 > 0, \quad t \in [0, T].$$

Позначаємо $a_{\max} = \max_{t \in [0, T]} a(t)$ та з (13), (14) отримуємо оцінку (11) зверху

$$Q_1(t) \leq C_5 + C_6 \sqrt{a_{\max}}.$$

Тоді

$$(Pa)(t) \leq \frac{C_5 + C_6 \sqrt{a_{\max}}}{C_4}.$$

Знаходимо A_1 з рівності

$$\frac{C_5 + C_6 \sqrt{A_1}}{C_4} = A_1,$$

тоді

$$A_1 := \left(\frac{C_6 + \sqrt{C_6^2 + 4C_4 C_5}}{2C_4} \right)^2.$$

Отже, для знайдених значень A_0, A_1 отримаємо таке: якщо $a \in \mathcal{N}$, то і $(Pa) \in \mathcal{N}$.

Розглядаємо операторне рівняння (10) на множині $\mathcal{N} := \{a \in C([0, T]) : A_0 \leq a(t) \leq A_1\}$. Оператор P переводить множину \mathcal{N} у себе згідно з оцінками вище. Те, що P цілком неперервний на \mathcal{N} , визначаємо аналогічно до [12], с.27. Тоді існування неперервного розв'язку рівняння (10) впливає з теореми Шаудера про нерухому точку цілком неперервного оператора. Оскільки функція $u \in C^{2,1}(\overline{Q}_T)$ однозначно визначається з (1)–(4) при заданому $a \in C(0, T)$, то теорему доведено. \square

Теорема 2. *Якщо виконуються умови **(A2)**, **(A5)**, то розв'язок (1)–(5) єдиний у класі $C([0, T]) \times C^{2+\alpha, 1}(\overline{Q}_T)$.*

Доведення. Припустимо, що існують дві пари функцій $(a_1(t), u_1(x, y, t))$ та $(a_2(t), u_2(x, y, t))$, що є розв'язками задачі (1)–(5). Введемо нові функції:

$$a_3(t) := a_1(t) - a_2(t), \quad t \in [0, T], \quad u_3(x, y, t) := u_1(x, y, t) - u_2(x, y, t), \quad (x, y, t) \in Q_T. \quad (15)$$

Тоді пара функцій $(a_3(t), u_3(x, y, t))$ є розв'язком задачі

$$u_{3t} = a_1(t) \Delta u_3 + a_3(t) \Delta u_2, \quad (x, y, t) \in Q_T, \quad (16)$$

$$u_3(x, y, 0) = 0, \quad (x, y) \in [0, h] \times [0, l], \quad (17)$$

$$u_{3x}(0, y, t) = 0, \quad u_{3x}(h, y, t) = 0, \quad (y, t) \in [0, l] \times [0, T], \quad (18)$$

$$u_{3y}(x, 0, t) = 0, \quad u_{3y}(x, l, t) = 0, \quad (x, t) \in [0, h] \times [0, T], \quad (19)$$

$$\nu_1(t)u_3(0, y_0, t) + \nu_2(t)u_3(h, y_0, t) = 0, \quad t \in [0, T]. \quad (20)$$

Диференціюємо (20) та, застосовуючи (16), отримуємо

$$a_3(t) = \frac{1}{\nu_1(t)\Delta u_2(0, y_0, t) + \nu_2(t)\Delta u_2(h, y_0, t)} (-\nu_1'(t)u_3(0, y_0, t) - \nu_2'(t)u_3(h, y_0, t) - \nu_1(t)a_1(t)\Delta u_3(0, y_0, t) - \nu_2(t)a_1(t)\Delta u_3(h, y_0, t)). \quad (21)$$

Позначимо через $\hat{G}_{22}(x, y, t, \xi, \eta, \tau)$ функцію Гріна задачі (18), (19) для рівняння $\hat{u}_t = a_1(t)\Delta \hat{u}$. Оскільки $a_1(t)$ – відома функція, то розв'язок задачі (16)-(19) єдиний й визначають за формулою

$$u_3(x, y, t) = \int_0^t \int_0^l \int_0^h \hat{G}_{22}(x, y, t, \xi, \eta, \tau) a_3(\tau) \Delta u_2(\xi, \eta, \tau) d\xi d\eta d\tau. \quad (22)$$

Застосовуючи до (22) оператор Лапласа, отримуємо

$$\Delta u_3(x, y, t) = \int_0^t d\tau \int_0^l \int_0^h \Delta \hat{G}_{22}(x, y, t, \xi, \eta, \tau) a_3(\tau) \Delta u_2(\xi, \eta, \tau) d\xi d\eta. \quad (23)$$

Враховуючи (22) та (23), із (21) одержимо рівняння стосовно $a_3(t)$

$$a_3(t) = \frac{1}{\nu_1(t)\Delta u_2(0, y_0, t) + \nu_2(t)\Delta u_2(h, y_0, t)} \int_0^t d\tau \int_0^l \int_0^h \left(-\nu_1'(t)\hat{G}_{22}(0, y_0, t, \xi, \eta, \tau) - \nu_2'(t)\hat{G}_{22}(h, y_0, t, \xi, \eta, \tau) - \nu_1(t)a_1(t)\Delta \hat{G}_{22}(0, y_0, t, \xi, \eta, \tau) - \nu_2(t)a_1(t) \times \right. \\ \left. \times \Delta \hat{G}_{22}(h, y_0, t, \xi, \eta, \tau) \right) a_3(\tau) \Delta u_2(\xi, \eta, \tau) d\xi d\eta. \quad (24)$$

Доведемо, що $\nu_1(t)\Delta u_2(0, y_0, t) + \nu_2(t)\Delta u_2(h, y_0, t) \neq 0$. Оскільки (a_2, u_2) є розв'язком задачі (1)–(5), то з (10) матимемо

$$\nu_1(t)\Delta u_2(0, y_0, t) + \nu_2(t)\Delta u_2(h, y_0, t) = a_2(t)(\mu_3'(t) - \nu_1(t)f(0, y_0, t) - \nu_2(t)f(h, y_0, t) - \nu_1'(t)u_2(0, y_0, t) - \nu_2'(t)u_2(h, y_0, t)).$$

Зауважимо, що u_2 визначається формулою (8) як розв'язок задачі (1)-(4). Отже, з умов **(A2)**, **(A5)** випливає

$$\nu_1(t)\Delta u_2(0, y_0, t) + \nu_2(t)\Delta u_2(h, y_0, t) > 0, \quad t \in [0, T].$$

Отримали інтегральне рівняння Вольтерра другого роду (24). Згідно з теоремою 4, с.21 із [11] інтеграл, що містять $\Delta \hat{G}_{22}(0, y_0, t, \xi, \eta, \tau)$ та $\Delta \hat{G}_{22}(h, y_0, t, \xi, \eta, \tau)$, є неперервними функціями, оскільки $\Delta u_2(\xi, \eta, \tau)$ задовольняє умову Гельдера за просторовими змінними. Тоді інтегральне рівняння Вольтерра другого роду (24) має єдиний розв'язок $a_3(t) = 0, \quad t \in [0, T]$, а отже, з рівності (22) $u_3(x, y, t) = 0, \quad (x, y, t) \in Q_T$. Єдиність розв'язку (1)-(5) у класі $C([0, T]) \times C^{2+\alpha, 1}(\bar{Q}_T)$ доведено. \square

5. Випадок нелокальної умови перевизначення з інтегральним доданком. В області Q_T розглядаємо обернену задачу визначення пари невідомих функцій $(a(t), u(x, y, t))$ для рівняння (1), що задовольняє умови (2)-(4) та умову перевизначення вигляду

$$\nu_1(t)u(0, y_0, t) + \nu_2(t)u(h, y_0, t) + \nu_3(t) \int_0^l \int_0^h u(x, y, t) dx dy = \mu_3(t), \quad t \in [0, T], \quad (25)$$

де y_0 – фіксоване значення з $[0, l]$.

До умов **(A1)**-**(A4)** приєднуємо:

(A1a) $\nu_3 \in C^1([0, T])$; **(A2a)** $\nu_3'(t) \leq 0 \quad t \in [0, T]$; **(A3a)** $\nu_3(t) \geq 0, \quad t \in [0, T]$;

(A5a) $\mu_3'(t) - \nu_1(t)f(0, y_0, t) - \nu_2(t)f(h, y_0, t) - \nu_3(t) \int_0^l \int_0^h f(x, y, t) dx dy > 0, \quad t \in [0, T]$;

(A6a) $\nu_1(0)\varphi(0, y_0) + \nu_2(0)\varphi(h, y_0) + \nu_3(0) \int_0^l \int_0^h \varphi(x, y) dx dy = \mu_3(0)$.

Враховуючи, що

$$\int_0^l \int_0^h \Delta u(x, y, t) dx dy = \int_0^l (\mu_{12}(y, t) - \mu_{11}(y, t)) dy + \int_0^h (\mu_{22}(x, t) - \mu_{21}(x, t)) dx,$$

$$t \in [0, T],$$

диференціюємо (25) та, застосовуючи (1), отримуємо

$$a = \tilde{P}a, \quad a \in C([0, T]), \quad \text{де } (\tilde{P}a)(t) = \frac{Q_3(t)}{Q_4(t)}, \quad (26)$$

$$Q_3(t) = \mu_3'(t) - \nu_1(t)f(0, y_0, t) - \nu_1(t)f(h, y_0, t) - \nu_2(t)f(h, y_0, t) - \nu_3(t) \times$$

$$\times \int_0^l \int_0^h f(x, y, t) dx dy - \nu_1'(t)u(0, y_0, t) - \nu_2'(t)u(h, y_0, t) - \nu_3'(t) \int_0^l \int_0^h u(x, y, t) dx dy,$$

$$(27)$$

$$Q_4(t) = \nu_1(t)\Delta u(0, y_0, t) + \nu_2(t)\Delta u(h, y_0, t) + \nu_3(t) \left(\int_0^l (\mu_{12}(y, t) - \mu_{11}(y, t)) dy + \right.$$

$$\left. + \int_0^h (\mu_{22}(x, t) - \mu_{21}(x, t)) dx \right), \quad t \in [0, T]. \quad (28)$$

Значення $u(0, y_0, t)$, $\Delta u(0, y_0, t)$, $u(h, y_0, t)$, $\Delta u(h, y_0, t)$ та $u(x, y, t)$ у (27), (28) задають формулами (8) та (9) у відповідних точках. Отож,

$$Q_3 = Q_1(t) - \nu_3(t) \int_0^l \int_0^h f(x, y, t) dx dy - \nu_3'(t) \int_0^l \int_0^h u(x, y, t) dx dy,$$

$$Q_4 = Q_2(t) + \nu_3(t) \left(\int_0^l (\mu_{12}(y, t) - \mu_{11}(y, t)) dy + \int_0^h (\mu_{22}(x, t) - \mu_{21}(x, t)) dx \right),$$

$$t \in [0, T].$$

На підставі визначених рівностей формулюємо та доводимо теореми існування та єдиності розв'язку задачі (1)-(4), (25) аналогічно до теорем 1, 2.

Теорема 3. Якщо виконуються умови (A1)-(A4), (A1a)-(A3a), (A5a), (A6a), то задача (1)-(4), (25) має принаймні один розв'язок $(a(t), u(x, y, t)) \in C([0, T]) \times C^{2,1}(\bar{Q}_T)$.

Теорема 4. Якщо виконуються умови (A2), (A2a), (A5a), то розв'язок (1)-(4), (25) єдиний у класі $C([0, T]) \times C^{2+\alpha, 1}(\bar{Q}_T)$.

ЛІТЕРАТУРА

1. Іванчов М.І. Обернені задачі теплопровідності з нелокальними умовами / М.І. Іванчов. — К.: ІСДО, 1995. — 84 с. — (Препринт).
2. Березницька І.В. Обернена задача для параболічного рівняння з нелокальною умовою перевизначення / І.В. Березницька // Мат. методи та фіз.-мех. поля. — 2001. — Т. 44, №1. — С. 54-62.
3. Hryntsiw N.M. Nonlocal inverse problems for a weakly degenerate parabolic equation / N.M. Hryntsiw // Вісн. нац. ун-ту "Львівська політехніка". Фіз.-мат. науки. — 2011. — Т. 696, №696. — С. 32-39.
4. Lesnic D. Determination of a time-dependent diffusivity from nonlocal conditions / D. Lesnic, S.A. Yousefi, M. Ivanchov // J. Appl. Math. Comput. — 2013. — Vol. 41. — P. 301-320.
5. Kanca F. Inverse problem of finding the time-dependent coefficient of heat equation from integral overdetermination condition data / F. Kanca, M. Ismailov // Inverse Probl. Sci. Eng. — 2012. — Vol. 20. — P. 463-476.
6. Сагайдак Р. В. Про одну обернену задачу для двовимірного рівняння параболічного типу / Р. В. Сагайдак // Мат. методи та фіз.-мех. поля. — 2002. — Т. 45, №2. — С. 22-30.
7. Іванчов М. І. Обернена задача визначення старшого коефіцієнта у двовимірному параболічному рівнянні / М.І. Іванчов, Р.В. Сагайдак // Мат. методи та фіз.-мех. поля. — 2004. — Т. 47, №1. — С. 7-16.
8. Coles C. Identification of parameters in the 2-D IHCP / C. Coles, D.A. Murio // Computers and Mathematics with Applications, — 2000. — No. 40. — P. 939-956.
9. Coles C. Simultaneous space diffusivity and source term reconstruction in 2D IHCP / C. Coles, D.A. Murio // Computers and Mathematics with Applications, — 2001. — No. 42. — P. 1549-1564.
10. Ладыженская О.А. Линейные и квазилинейные уравнения параболического типа. / О.А. Ладыженская, В.А. Солонников, Н.Н. Уральцева — М., 1967.
11. Фридман А. Уравнения с частными производными параболического типа. / А. Фридман — М., 1967.
12. Ivanchov M. Inverse problems for equations of parabolic type. / M. Ivanchov // Math. Studies: Monograph Ser. — 2003. — Vol. 10. — 238 p.

Стаття: надійшла до редколегії 02.09.2015
прийнята до друку 11.11.2015

**AN INVERSE PROBLEM FOR A TWO-DIMENSIONAL HEAT
EQUATION WITH NONLOCAL OVERDETERMINATION
CONDITION**

Nataliia KINASH

*Ivan Franko National University of Lviv,
Universytetska Str., 1, Lviv, 79000
e-mail: n_kinash@lnu.edu.ua*

Sufficient conditions of existence and uniqueness of solution to the inverse problem of determining time-dependent leading coefficient in a 2-dimensional heat equation with nonlocal overdetermination condition are established.

Key words: inverse problem, nonlocal overdetermination condition, 2D heat equation.